

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ต่อพฤติกรรมความผูกพันระหว่างมารดาทารกของมารดาทารกเกิดก่อนกำหนด

ผู้เขียน นางศศิธร สัมหนักดี

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์สุริศา	ลำมช้าง	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี	เอื้ออำนวย	กรรมการ

บทคัดย่อ

ทารกเกิดก่อนกำหนดต้องแยกจากมารดาหลังคลอด เพื่อเข้ารับการรักษาในหออภิบาลทารกแรกเกิด การแยกจากเป็นระยะเวลานานส่งผลต่อความผูกพันระหว่างมารดาทารก และพัฒนาการของทารก การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ต่อพฤติกรรมความผูกพันระหว่างมารดาทารกของมารดาทารกเกิดก่อนกำหนด กลุ่มตัวอย่างเป็นมารดาทารกเกิดก่อนกำหนดอายุครรภ์ระหว่าง 31-36 สัปดาห์ และทารกเข้ารับการรักษาในหออภิบาลทารกแรกเกิด โรงพยาบาลพะเยา ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึง เดือนกันยายน พ.ศ. 2547 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 30 ราย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 ราย กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีลักษณะคล้ายคลึงกันในด้านอายุ ระดับการศึกษา ลักษณะการคลอด อายุครรภ์ของทารก และอุปกรณ์การแพทย์ที่ใช้กับทารก กลุ่มทดลองได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับข้อมูลตามปกติจากพยาบาลในหออภิบาลทารกแรกเกิด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสังเกตพฤติกรรมความผูกพันระหว่างมารดาทารกของมารดาทารกเกิดก่อนกำหนด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา สถิติทดสอบไคสแควร์ สถิติทดสอบทีแบบสองกลุ่มอิสระต่อกัน สถิติทดสอบแมนวิทนียู และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. มารดาทารกเกิดก่อนกำหนดที่ได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์มีค่าเฉลี่ยระยะเวลาเยี่ยมมากกว่ามารดาทารกเกิดก่อนกำหนดที่ได้รับข้อมูลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

2. มารดาทารกเกิดก่อนกำหนดที่ได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์และมารดาทารกเกิดก่อนกำหนดที่ได้รับข้อมูลตามปกติมีระยะห่างของเวลาเยี่ยมและจำนวนครั้งของการเยี่ยมไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. มารดาทารกเกิดก่อนกำหนดที่ได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์มีพฤติกรรมความผูกพันระหว่างมารดาทารก ได้แก่ การยิ้ม การพูดคุย การสัมผัสด้วยปลายนิ้ว การสัมผัสด้วยฝ่ามือ การสัมผัสศีรษะ การสัมผัสลำตัว การสัมผัสแขนขา การปรับท่ามองหน้าทารก การอุ้ม และการแสดงความทะนุถนอม มากกว่ามารดาทารกเกิดก่อนกำหนดที่ได้รับข้อมูลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และพฤติกรรมการจ้องมอง และการหอม พบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การสนับสนุนด้านข้อมูลและอารมณ์ช่วยเพิ่มพฤติกรรมความผูกพันระหว่างมารดาทารกของมารดาทารกเกิดก่อนกำหนด ดังนั้น ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมความผูกพันระหว่างมารดาทารกของมารดาทารกเกิดก่อนกำหนด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Effect of Informational and Emotional Support on Maternal-Infant Bonding Behaviors of Mothers of Preterm Infants

Author Mrs. Sasithorn Sanhaphakdee

Degree Master of Nursing Science (Pediatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Suthisa	Lamchang	Chairperson
Assistant Professor Malee	Urharmnuay	Member

ABSTRACT

Preterm infants are separated from their mother after birth for treatment in an neonatal intensive care unit. Prolonged separation impacts on maternal-infant bonding and the child's development. This quasi-experimental research aimed to examine the effect of information and emotional support on maternal-infant bonding behaviors of mothers of preterm infants. Subjects were mothers whose infants were born at 31-36 weeks gestation and who were cared in the neonatal intensive care unit at Chachoengsao Hospital during May to September, 2004. Thirty mothers were selected by purposive sampling, and divided into experimental and control groups with 15 mothers in each group. The two groups were similar in age, education, labor type, gestational age of infants, and equipment used in the infant care was also similar. Subjects in the experimental group received information and emotional support program while those in the control group received routine information from the neonatal intensive care unit staff. Research instruments composed of a Demographic Data Form, and the Bonding Observation Check List. Data were analyzed using descriptive statistics, Chi-square test, Independent t-test, Man-Whitney U test, and the two way analysis of variance.

The results revealed that:

1. After receiving information and emotional support the mean period spent visiting preterm infants of the experimental group was significantly higher than the control group ($p < .001$).
2. The interval between visits and the number of visit to preterm infants by mothers in the experimental and control groups were not significantly different.
3. The maternal-infant bonding behaviors of mothers in the experimental group, including smiling, talking to baby, touching baby with the finger, touching baby with the palm, touching baby's head, touching baby's trunk, touching baby's limbs, enface positioning, holding baby, and caressing were significantly more than those of the control group ($p < .05$). There was no significant difference between the experimental and control groups regarding behaviors of mothers on gazing at, and kissing their infants.

The results of this study indicate that information and emotional support program can enhance maternal-infant bonding behaviors of mothers of preterm infants. Therefore, the study findings could be used as nursing practice guidelines for enhancing maternal-infant bonding behaviors.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved